

DOI: 10.31319/2709-2879.2024iss2(9).319127pp151-160
УДК 658.152

Юдіна С.В., доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів та обліку
Дніпровський державний технічний університет, м. Кам'янське
ORCID ID: 0000-0001-8318-4172
e-mail: yusv0763@ukr.net

Мартинюк Ф.М., аспірант кафедри менеджменту
Дніпровський державний технічний університет, м. Кам'янське
ORCID ID: 0009-0000-2261-428X
e-mail: nick9813@gmail.com

Матина Д.О., здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
Дніпровський державний технічний університет, м. Кам'янське
e-mail: valeri0847@gmail.com

Yudina Svitlana, Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of Finance and Accounting

Dniprovsky State Technical University, Kamianske

Martyniuk Felix, Postgraduate student of the Department of Management

Dniprovsky State Technical University, Kamianske

Matina Denis, Master's degree student

Dniprovsky State Technical University, Kamianske

ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА МЕЗОРІВНІ

EFFICIENCY OF MANAGEMENT OF INVESTMENT ACTIVITIES ON THE MESO LEVEL

У статті розглядаються теоретичні основи підвищення ефективності управління інвестиційною діяльністю на мезорівні. Дано уточнення терміну «інвестиції». Дано визначення інвестиційної системи регіону. Визначено систему показників комплексної оцінки ефективності управління інвестиційною діяльністю на мезорівні, а саме: показники ефективності інвестиційної політики, показники розвитку інвестиційної інфраструктури, показники інвестиційного клімату та показники інвестиційної привабливості. Запропонована комплексна оцінка ефективності управління інвестиційною діяльністю на мезорівні. Розвиваючи цей підхід тезисно описана методика розрахунків інтегрального показника на основі запропонованої системи показників комплексної оцінки ефективності управління та вагових значень кожного з цих показників. Для оцінки інвестиційної політики запропоновано також використовувати відносні показники. Проаналізовано рівень капітальних інвестицій в Дніпропетровській обл. за 2010–2021 роки. Запропонована модель трирівневої системи управління інвестиційним процесом в регіоні. Запропоновано підхід щодо контролю за реалізацією інвестиційної політики у регіоні.

Ключові слова: мезорівень, регіон, інвестиційна діяльність, ефективність інвестиційної діяльності, інвестиційна система, комплексна оцінка, капітальні інвестиції.

The article deals with the theoretical foundations of improving the efficiency of management of investment activities at the meso level. The term "investment" has been clarified, which is proposed to be considered as the process of transferring an investment asset from the investor, under certain conditions, to objects of business and other types of activity, carried out by the investor-recipient, with the help of which it is planned to return the investment asset or its value equivalent from the sale project, and (or) obtaining an additional beneficial effect. The definition of the investment system is given, which is a set of economic entities (industrial enterprises, agricultural enterprises, enterprises in the sphere of trade, services and others, business structures of all forms of ownership and sizes), state authorities that are related to investment activities, financial institutions of the market economy

(commercial banks, insurance, leasing companies, consulting and audit firms, funds, marketing centers, investors), resources (financial, informational, material, intellectual, labor), legislative and regulatory support. A system of indicators for comprehensive evaluation of the effectiveness of management of investment activity at the meso level was defined, namely: indicators of the effectiveness of investment policy, indicators of investment infrastructure development, indicators of the investment climate and indicators of investment attractiveness. A comprehensive assessment of the effectiveness of management of investment activities at the meso level is proposed. Developing this approach, the method of calculating an integral indicator based on the proposed system of indicators for comprehensive assessment of management efficiency and the weighting values of each of these indicators is briefly described. To evaluate the investment policy, it is also proposed to use relative indicators: the coefficient of economic efficiency of investments in the regional economy as a whole, the coefficient of efficiency of investment investments in production facilities, the growth rate of investment investments in the development of the regional economy, the coefficient of realization of investment investments, the growth rate of long-term investment investments in development of the regional economy, the ratio of own and borrowed funds in the financing of investments by enterprises and organizations. The level of capital investments in the Dnipropetrovsk region was analyzed. for 2010-2021. An approach to monitoring the implementation of investment policy in the region is proposed. The proposed model of the three-level management system of the investment process in the region.

Key words: meso level, region, investment activity, efficiency of investment activity, investment system, comprehensive assessment, capital investment.

JEL Classification: D92, O18, R58

Постановка проблеми. До найбільш суттєвих проблем економічного розвитку України, успіх вирішення яких визначає весь подальший хід соціально-економічних перетворень у країні, відносяться проблеми управління інвестиційною діяльністю, оскільки інвестування відіграє ключову роль у фундаментальних економічних процесах, що протікають як на рівні національної економіки, мезорівні, так і на рівні окремих бізнес-структур. Від якісних та кількісних характеристик інвестицій залежать виробничий потенціал країни, ефективність його функціонування, галузева та відтворювальна структура суспільного виробництва. Вирішення багатьох соціальних проблем, таких як безробіття, умови праці, рівень життя населення, пов'язане з масштабами інвестиційного процесу та його ефективністю.

Децентралізація управління національним господарством країни, виняткова важливість інвестиційної діяльності у структурі економічного зростання визначили необхідність більш поглибленого вивчення питань підвищення ефективності управління інвестиційною діяльністю на мезо рівні економіки.

Сьогодні управління інвестиціями на мезорівні характеризується різномірністю, неузгодженістю, відсутністю системності, неефективністю. Серед першочергових проблем можна виокремити відсутність достовірної оцінки інвестиційного клімату та чітко розробленої інвестиційної стратегії на мезорівні економіки.

Необхідність комплексної оцінки ефективності управління інвестиційною діяльністю на мезорівні, на основі якої виробляються своєчасні, адекватні сучасній ринковій кон'юктурі управлінські рішення в інвестиційній сфері, стають через ці обставини багато в чому визначальними для соціально-економічний розвиток регіону.

Актуальність розробки теоретичних основ комплексної оцінки ефективності управління інвестиційною діяльністю на мезорівні обумовлена ключовим значенням інвестицій у розвитку національного господарства, необхідністю трансформації управління інвестиційною діяльністю на регіональному рівні, що реально існують проблемами управління інвестиційною діяльністю на мезорівні. В даний час інвестиційна діяльність вимагає перегляду управління інвестиційною сферою та завдань реалізації інвестиційної політики з метою підвищення її ефективності.

У зв'язку з цим існує необхідність оцінки ефективності управління інвестиційною діяльністю, для вироблення управлінських рішень, що усувають недоліки та вирішують проблеми здійснення інвестиційної діяльності на мезорівні економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми ефективного управління інвестиціями завжди перебували у центрі уваги вчених. Серед найбільш значних робіт, присвячених даній проблематиці, слід назвати праці І. Бланка [1], О. Варченко [7], О. Левандівського [2], М. Войнаренко [3], О. Дем'янчука [4], Т. Майорова [5], І. Кривов'язюка [8], О. Липкань [7], В. Федоренко [6], В. Рубана [9], А. Задой [10] та інших.

Незважаючи на наявні розробки, питанням управління інвестиційною діяльністю на мезорівні та оцінці її ефективності не приділялося достатньої уваги. Тому існує потреба у подальшому розвитку теоретичних основ комплексної оцінки ефективності управління інвестиційною діяльністю на мезорівні.

Формулювання цілей статті. Метою статті є подальший розвиток теоретичних основ управління інвестиційною діяльністю на мезорівні та на їх основі обґрунтування системи показників комплексної оцінки ефективності управління інвестиційною діяльністю на регіональному рівні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Як відомо, інвестиційна політика являє собою частину загальної фінансової стратегії підприємства, що полягає у виборі і реалізації найбільш ефективних форм реальних фінансових інвестицій з метою забезпечення високих темпів його розвитку і розширення економічного потенціалу господарської діяльності [1].

Інвестиції відіграють ключову роль у соціально-економічному розвитку, у структурі економічного зростання, визначають галузеву структуру економіки, отже, є основним засобом досягнення цілей економічної політики, що зумовлює необхідність особливої уваги в питаннях управління інвестиційною діяльністю на мезорівні економіки, від вирішення яких залежить подальший перебіг соціально-економічних перетворень.

Тому необхідно розумітися на сутності категорії «інвестицій», які елементи вона включає. Від цього залежатиме область регулювання та управління інвестиційною діяльністю.

В економічній літературі існують кілька підходів до визначення поняття «інвестицій» [2, 3, 4, 5, 9]. Різні визначення інвестицій часто трактують цю категорію недостатньо чітко або надмірно вузько, акцентуючи увагу лише на окремих її сутнісних сторонах.

У загальному розумінні інвестиційна діяльність полягає у вкладенні інвестиційних ресурсів та сукупності практичних дій щодо їх реалізації [1].

Розгляд генезису теорії інвестицій, аналіз поглядів різних економічних шкіл на тлумачення поняття «інвестицій» дозволив на основі виявлених переваг та недоліків існуючих в економічній літературі понять цього терміну уточнити категорію «інвестиції» та надати роз'яснення необхідні для його розуміння та суміжних категорій.

Аналіз та оцінка теоретичного внеску кожної економічної школи та окремих її представників у розвиток інвестиційної теорії дозволив розкрити відмінності тлумачення інвестицій на мікро-, мезо- та макрорівні національної економіки [6,7].

В результаті аналізу літературних джерел дійшли висновку, що:

- необхідно вважати інвестиційними витратами витрати різних економічних суб'єктів на придбання матеріально-речових факторів виробництва та наймання працівників, які беруть участь у виробничому процесі.

- відокремлювати поняття «інвестиційні витрати» та «інвестиційний попит». Інвестиційний попит, на нашу думку, це потенційна потреба підприємців, виражена в грошовій формі, у придбанні товарів інвестиційного призначення з метою отримання доходу.

- інвестиційний попит не можна ототожнювати з «планованими», або «очікуваними», витратами, оскільки основою формування попиту є наявність реальних, а не очікуваних коштів, що формуються з різних джерел.

- інвестиційний попит – це самостійна економічна категорія, яка не збігається з поняттям тимчасово вільних коштів.

- існують різні альтернативні варіанти використання вільних коштів, одним з яких є інвестування.

- умови формування інвестиційного попиту відрізняються в залежності від того, чи є тимчасово вільні кошти власними або позиковими.

- у кожного з альтернативних варіантів використання вільних коштів є об'єктивні умови виникнення та інструменти впливу.

- наявність тільки інвестиційного попиту при прийнятті рішення щодо придбання матеріально-речових факторів виробництва не служить критерієм реального інвестування. Крім попиту на інвестиційні товари необхідно враховувати їхню наявність, тобто на формування реального обсягу інвестицій впливає як попит, так й обсяг пропозиції інвестиційних товарів на ринках.

Виходячи із вищевикладеного запропоновано уточнення терміну «інвестиції», які, на нашу думку, необхідно розглядати як процес передачі інвестиційного активу від інвестора, на певних умовах, в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, що здійснюється інвест реципієнтом, за допомогою якого планується повернення інвестиційного активу або його вартісного еквівалента від реалізації проекту, та (або) отримання додаткового корисного ефекту.

Якщо здійснення інвестиційної діяльності відбувається без участі держави, тоді інвестиції, як правило, вкладаються лише у високоефективні та швидкоокупні проекти, які часто не несуть у собі явну соціальну значимість та не відповідають стратегічним цілям розвитку регіональної економіки.

Звідси з'являється необхідність державного управління інвестиційною діяльністю, що має здійснюватися з позицій системного підходу, оскільки це дозволяє виявити всі переваги та недоліки здійснення інвестиційної діяльності та розробити нові більш ефективні шляхи вирішення існуючих проблем в інвестиційній сфері.

Через ефект мультиплікації ефективні перетворення в інвестиційній сфері спричиняють перетворення в економіці та у всіх аспектах життєдіяльності суспільства через певний час.

Розвиток інвестиційної діяльності залежить від багатьох чинників, унаслідок чого існує необхідність виявлення цих факторів. Або елементів, які доцільно об'єднати в інвестиційну систему.

Інвестиційна система являє собою сукупність суб'єктів господарювання (промислові підприємства, сільськогосподарські підприємства, підприємства у сфері торгівлі, послуг та інші, підприємницькі структури всіх форм власності та розмірів), органів державної влади, які пов'язані з інвестиційною діяльністю, фінансові інститути ринкової економіки (комерційні банки, страхові, лізингові компанії, консалтингові та аудиторські фірми, фонди, маркетингові центри, інвестори), ресурси (фінансові, інформаційні, матеріальні, інтелектуальні, трудові), законодавчо-нормативне забезпечення [8].

Комплексна оцінка ефективності управління інвестиційною діяльністю на мезорівні ґрунтується на оцінці функціонування кожного елемента інвестиційної складової регіону і на цій основі мають вироблятися відповідні управлінські рішення.

Ефективність управління інвестиційною діяльністю на мезорівні економіки залежить, як уже зазначалося, не тільки від якості інвестиційних програм і проектів, але і від інвестиційної нормативно-правової бази і суб'єктів господарювання, якості їх менеджменту, від ефективності участі в інвестиційних процесах комерційних банків, лізингових, страхових, інвестиційних компаній, різних фондів, консалтингових, аудиторських, оціночних фірм, маркетингових та інформаційних центрів; від організаційно-управлінських та економічних впливів держави на інвестиційні та інноваційні процеси, від успіхів протидії кримінальним процесам.

Тому оцінка ефективності управління інвестиційною діяльністю на мезорівні має лежати в основі вироблення управлінських рішень у галузі інвестицій.

Формування та реалізація стратегії управління інвестиційною діяльністю на мезорівні та регіональної інвестиційної політики повинні здійснюватися з позицій системного підходу.

Інвестиційна стратегія має розроблятися у вигляді загальної та кількох функціональних стратегій, реалізація яких не тільки має бути тісно пов'язана із загальною інвестиційною стратегією, а й забезпечувати практично її виконання. Як функціональні стратегії можуть бути виробнича, кадрова, фінансова, національна, територіальна та інші. Кількість і набір

функціональних стратегій може змінюватися на різних етапах розвитку економіки в залежності від пріоритетності тих чи інших проблем.

У свою чергу регіональна інвестиційна політика повинна визначати джерела коштів, заходи та способи їх формування, стимулювання розвитку кожного елемента інвестиційної системи.

До системи показників комплексної оцінки ефективності управління інвестиційною діяльністю на мезорівні необхідно відносити ті, зміст яких полягає в оцінці груп показників ефективності інвестиційної політики, показників розвитку інвестиційної інфраструктури, показників інвестиційного клімату та показників інвестиційної привабливості [9].

Також на регіональному рівні мають бути розроблено та обґрунтовано критерії регіонального відбору інвестицій (норматив ефективності інвестиційних вкладень), за допомогою якого органи управління на мезорівні мають здійснювати відбір інвестиційних проектів для включення їх до інвестиційної програми регіону та приймати рішення про доцільність їх здійснення.

Також необхідно враховувати те, що шляхи формування інвестиційної стратегії розвитку та інвестиційної політики регіону мають ґрунтуватися на системному впливі на всю інвестиційну систему.

Ефективність управління інвестиційною діяльністю залежатиме від того, наскільки ефективно функціонуватиме кожен окремий елемент інвестиційної системи. Тому необхідно в регіональній інвестиційній політиці закласти основні напрями розвитку всієї інвестиційної системи для досягнення економічного зростання та поліпшення соціально-економічного становища як на мезо- так і макrorівні економіки.

Однією з найгостріших проблем для сучасної України та її регіонів залишається проблема досягнення сталого економічного зростання, на що, впливає пожвавлення інвестиційного процесу в країні. У свою чергу, пожвавлення інвестиційного процесу багато в чому залежить від ефективності функціонування інвестиційної системи країни. Тим часом, у практиці державного управління йдеться, як правило, про ефективність інвестиційних проектів, а не про економічну ефективність інвестиційної системи в цілому та її основних блоків – державної та недержавної інвестиційних системах, регіональних інвестиційних системах, кожна з яких має конкретний склад, структуру, функції.

Необхідно це враховувати при формуванні державної інвестиційної системи.

Недержавна інвестиційна система з формальної точки зору має всі необхідні елементи, але стабільність її роботи багато в чому залежить від якості нормативно-правової бази, від ступеня сприятливого впливу макроекономічних, організаційно-управлінських впливів з боку держави.

Таким чином, як уже зазначалося, до складу інвестиційної системи України загалом, також як і до складу інвестиційної системи регіону зокрема, можна віднести органи державної влади та місцевого самоврядування, які пов'язані з інвестиційною діяльністю, суб'єкти господарювання, фінансові інститути ринкової економіки, інвестиційні ресурси та законодавчо-нормативне забезпечення.

Система управління економікою держави має три рівні: стратегічне, тактичне та оперативне управління, у зв'язку з цим запропоновано тривірневу модель управління інвестиційним процесом (рис. 1).

У табл. 1 наведено валовий регіональний продукт по Дніпропетровській області та капітальні інвестиції в динаміці за 2010–2021 роки.

За даними наведеними у табл. 1 рівень валового регіонального продукту за аналізований період складав від 10 % до 12 % ВВП країни. Рівень капітальних інвестицій за 2010–2021 роки складав від 12 % до 18 % (найбільший показник). За 2022–2023 роки відповідні показники не відображено у статистичній інформації, але зрозуміло, що війна негативно впливає на економічний стан та інвестиційну активність регіону.

Також можна зазначити, що за аналізований період в країні відбулася девальвація гривні і навіть зростання абсолютних показників капітальних інвестицій не свідчить про позитивні тенденції на мезорівні.

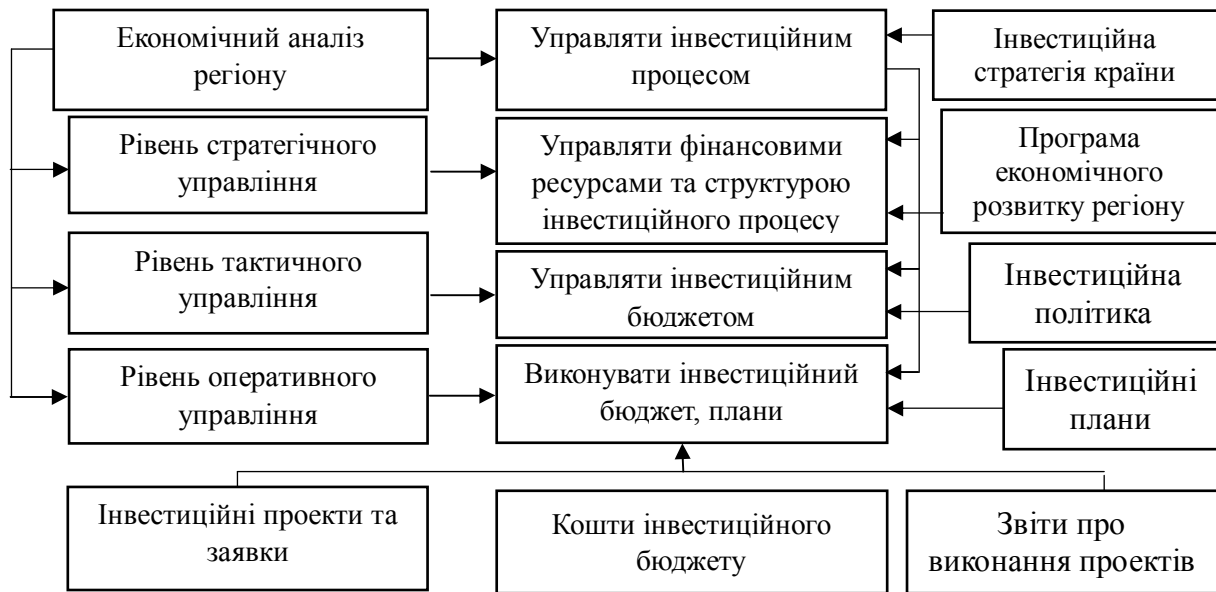


Рис. 1. Модель тривірневої системи управління інвестиційним процесом в регіоні
Джерело: складено авторами

Таблиця 1. Валовий регіональний продукт по Дніпропетровській області та капітальні інвестиції в динаміці за 2010–2021 роки

Роки	ВВП України, млрд. грн.	Валовий регіональний продукт, млрд. грн.	% до ВВП України	Капітальні інвестиції, млн. грн.	% до валового регіонального продукту
2010	1082,6	116,1	11,0	16,016	14,0
2011	1302,1	140,0	11,0	22,116	16,0
2012	1459,1	147,9	10,0	22,509	16,0
2013	1522,7	152,9	10,0	21,290	14,0
2014	1586,9	176,5	12,0	20,356	12,0
2015	1988,5	215,2	11,0	25,919	12,0
2016	2385,4	244,5	11,0	33,169	14,0
2017	2981,2	313,5	11,0	42,908	14,0
2018	3560,3	369,4	11,0	60,288	17,0
2019	3977,2	390,3	10,0	66,951	18,0
2020	4222,0	398,7	10,0	58,601	15,0
2021	5450,9	582,4	11,0	78,484	14,0

Джерело: Складено авторами за [11]

На нашу думку, на зниження інвестиційної активності впливає також стан економіки України. Регіональна економіка функціонує нестабільно через вплив безлічі факторів як об'єктивного, так і суб'єктивного характеру. Затяжний характер мають кризові явища.

Інвестиційна політика в регіоні в умовах війни повинна бути зосереджена в основному на вирішенні найважливіших проблем, реструктуризації виробництва, вирішенні проблем соціального та економічного характеру.

Основні положення регіональної інвестиційної політики мають враховувати специфіку та особливості регіону та включати такі складові:

- цілі учасників регіонального інвестиційного ринку;
- пріоритети регіональної інвестиційної програми;

- формування критеріїв відбору регіональних інвестиційних проектів та програм, які будуть підтримуватись адміністрацією регіону, а можливо і частково фінансуватися з місцевого бюджету;

- визначення масштабів інвестиційних програм та можливих реальних джерел їх фінансування;

- основні шляхи розвитку та елементи інвестиційної інфраструктури, необхідні для створення та підтримки, включаючи і державні;

- завдання активізації міжнародного інвестиційного співробітництва, створення позитивного іміджу регіону як надійного споживача інвестиційних ресурсів;

- місце інвестиційної політики регіону при здійсненні регіональної соціально-економічної політики.

На рис. 2 наведено схему контролю за реалізацією інвестиційної політики на регіональному рівні.

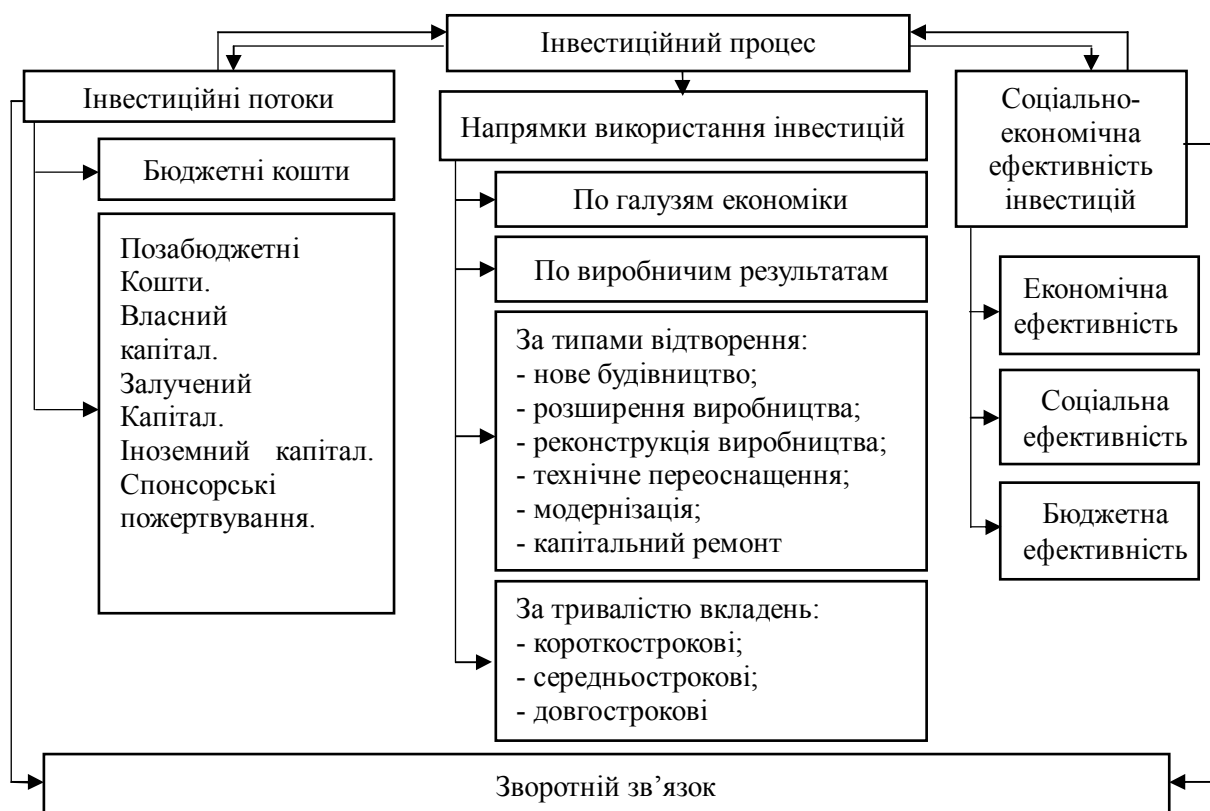


Рис. 2. Контроль за реалізацією інвестиційної політики
Джерело: складено авторами

Фінансування найбільш пріоритетних об'єктів потребує ефективного використання наявних, як правило, обмежених бюджетних коштів. Тому, основним напрямком має бути формування регіонального бюджету розвитку, призначеного для цільового пріоритетного фінансування швидко окупних і відповідних стратегічним цілям соціально-економічного розвитку регіону інвестиційних проектів. Також необхідно використовувати бюджет розвитку як інструмент державної інвестиційної політики, що забезпечує гарантії повернення капіталів вітчизняних і зарубіжних інвесторів. Для включення проектів до інвестиційної програми регіону слід використовувати норматив ефективності інвестиційних вкладень, який має встановлюватися індивідуально для кожної галузі. На основі всіх нормативних значень галузей економіки регіону може розраховуватися норматив ефективності інвестиційних вкладень на мезорівні економіки.

Економічний зміст нормативу полягає в тому, щоб допускати до реалізації тільки ті інвестиційні програми в регіоні, які матимуть ефективність вище встановленого рівня. Тоді можна забезпечити відбір кращих проектів, реалізація яких дозволить отримати максимальний економічний, а отже – і максимальний соціальний ефект.

Успішна інвестиційна діяльність у регіоні в достатній мірі залежить від адміністрації і, отже, вона повинна відслідковувати, оцінювати і аналізувати проекти та програми з метою ефективнішого управління кінцевими результатами їх реалізації. Таким чином, інвестиційна політика має бути спрямована на створення умов функціонування та вдосконалення діяльності всіх елементів інвестиційної системи на мезорівні економіки відповідно до стратегічних цілей соціально-економічного розвитку регіону.

Система показників комплексної оцінки ефективності управління інвестиційною діяльністю на мезорівні, дозволяє оцінювати ефективність управління в регіоні.

Як уже зазначалося, ефективність управління інвестиційною діяльністю визначається ефективністю функціонування інвестиційної системи.

На рис. 3 наведена комплексна оцінка ефективності управління інвестиційною діяльністю на мезорівні.

Ефективність інвестиційної системи – поняття комплексне, воно залежить не тільки від якості інвестиційних програм і проектів, а й від виконання показників, що характеризують інвестиційну політику регіону.

Комплексна оцінка ефективності управління інвестиційною діяльністю на мезорівні, на наш погляд, повинна здійснюватися за такими групами показників:

- показники ефективності інвестиційної політики на мезорівні;
- показники, що характеризують розвиток інвестиційної інфраструктури на мезорівні;
- показники інвестиційного клімату;
- показники інвестиційної привабливості.

Розвиваючи цей підхід в оцінці ефективності управління інвестиційною діяльністю на мезорівні, необхідно використовувати методику розрахунків інтегрального показника на основі запропонованої системи показників комплексної оцінки ефективності управління та вагових значень кожного з цих показників.

Висновки. Аналізуючи всю запропоновану систему показників ефективності управління інвестиціями інтегральний показник іноді складно розрахувати, бо, в кожному регіоні вагові значення кожного з показників можуть відрізнятися (а це потребує розробки додаткового методичного підходу визначення ваги показника). Тому для оцінки інвестиційної політики можуть використовуватися наступні відносні показники: коефіцієнт економічної ефективності інвестицій по регіональній економіці в цілому, коефіцієнт ефективності інвестиційних вкладень в об'єкти виробництва, темп приросту інвестиційних вкладень у розвиток регіональної економіки, коефіцієнт реалізації інвестиційних вкладень, темп зростання довгострокових інвестиційних вкладень у розвиток регіональної економіки, співвідношення власних та позикових коштів у фінансуванні інвестиційних вкладень підприємствами та організаціями.

Інвестиційну стратегію розвитку на мезорівні доцільно розробляти у вигляді загальної та кількох функціональних стратегій, реалізація яких не тільки має бути тісно пов'язана із загальною інвестиційною стратегією, а й забезпечувати практично її виконання.

Як функціональні стратегії можуть бути виробнича, кадрова, фінансова, національна, територіальна та інші. Кількість і набір функціональних стратегій може змінюватися на різних етапах розвитку регіону в залежності від пріоритетності тих чи інших проблем. Необхідно враховувати такі обмеження щодо розробки стратегії: рівень фінансових ресурсів у межах регіону; можливості регіональної влади щодо залучення фінансування ззовні; інвестиційний потенціал регіону та його динаміка; рівень прийняттого ризику; динаміка та якість розвитку регіонів постачальників чи регіонів – споживачів продукції даного регіону.

Інвестиційна стратегія на мезорівні дозволяє скоординувати зусилля різних структур на досягненні однієї мети та сформувати механізм їх взаємодії.

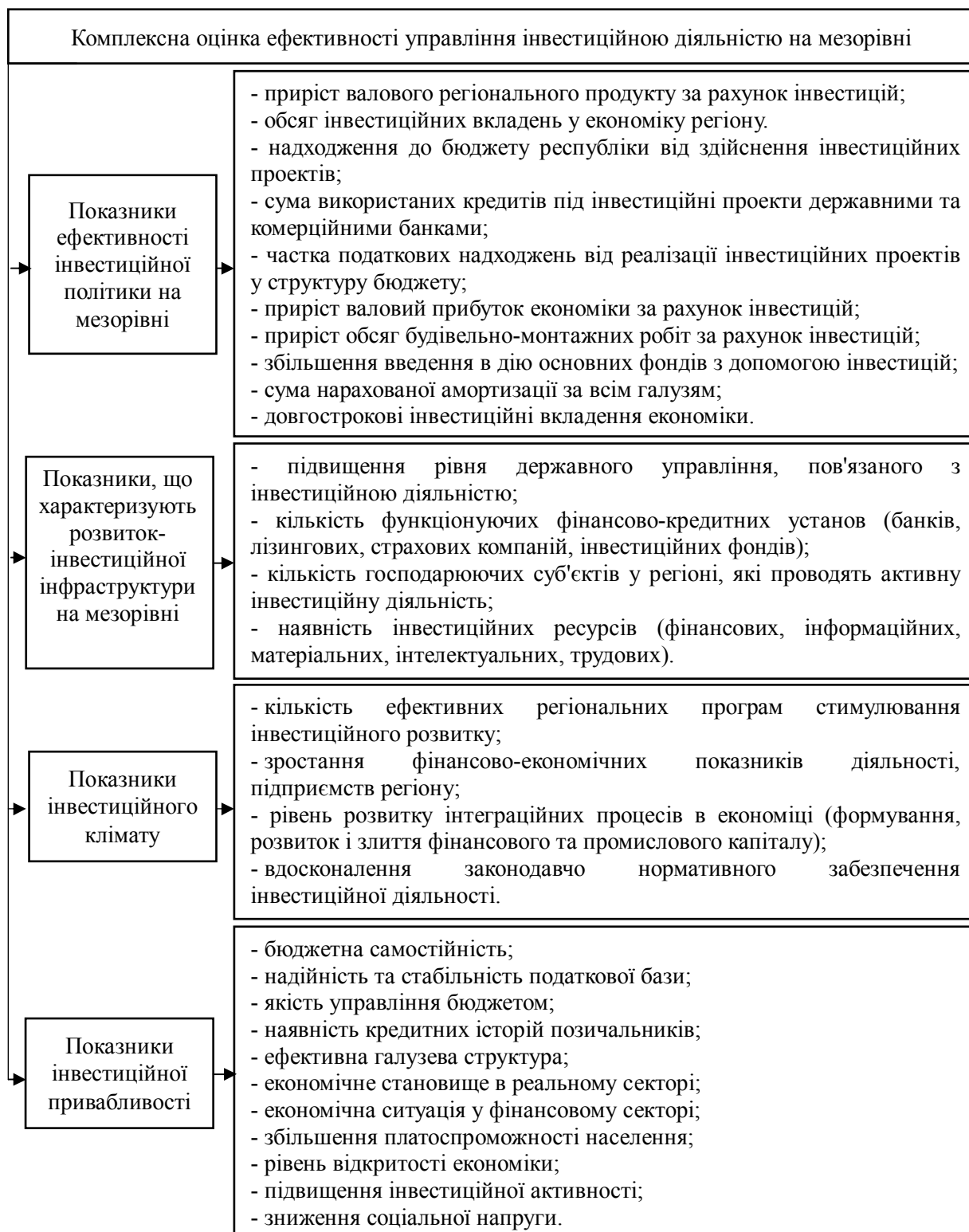


Рис. 3. Система показників комплексної оцінки ефективності управління інвестиційною діяльністю на мезорівні

Джерело: складено авторами

Список використаної літератури

1. Бланк І.О., Гуляєва Н.М., Вавдійчик І.М. Інвестиційний менеджмент. Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. 504 с.
2. Левандівський О.Т. Теоретичні засади інвестиційної діяльності. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2016. Том 1, вип. 12. С. 98–104.
3. Войнаренко М.П., Бушовська Л.Б. Інвестиційна діяльність як об'єкт управління. *Економіка: реалії часу*. 2015. № 5 (21). С. 40–44.
4. Дем'янчук О.Р., Костецький В.В. Інвестиційна діяльність підприємства як фактор його розвитку. Актуальні проблеми корпоративних фінансів та фінансових ринків: збірник студентських наукових праць. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. С.43–45.
5. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
6. Федоренко В.Г. Інвестознавство: підручник. 3-тє вид., допов. К.: МАУП, 2004. 480 с.
7. Варченко О.М., Липкань О.В. Методичні підходи до оцінки інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств. *Інноваційна економіка*. 2016. № 3–4 (62). С. 29–38.
8. Кривов'язюк І.В. Функціонування та розвиток підприємств в умовах кризи: системно-аналітичний підхід: монографія. Луцьк: ЛНТУ, 2012. 392 с.
9. Рубан В.В. Теоретичні основи визначення ефективності інвестиційної діяльності підприємств. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2016. Вип. 17. С. 93–96.
10. Задоя А.О. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч. посіб. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 122 с.
11. Головне управління статистики у Дніпропетровській області. URL: <http://www.dnprstat.gov.ua/statinfo/> (дата звернення: 30.09.2024).

References

- [1] Blank I.O., Huliaieva N.M., Vavdiichyk I.M. (2023) *Investytsiinyi menedzhment* [Investment Management]. Kyiv : Derzh. torh.- ekon. un-t. (in Ukrainian)
- [2] Levandivskyi O.T. (2016) *Teoretychni zasady investytsiinoi diialnosti* [Theoretical foundations of investment activity]. *Aktualni problemy rozvytku ekonomiky rehionu*, vol.1, no. 12. pp. 98 –104.
- [3] Voinarenko M.P., Bushovska L.B. (2015) *Investytsiina diialnist yak obiekt upravlinnia*. [Investment activity as an object of management]. *Ekonomika: realii chasu*, no 5(21). pp. 40–44.
- [4] Demianchuk O.R., Kostetskyi V.V. (2017) *Investytsiina diialnist pidpryiemstva yak faktor yoho rozvytku* [Investment activity of the enterprise as a factor of its development]. *Aktualni problemy korporatyvnykh finansiv ta finansovykh rynkiv*, pp. 40–44.
- [5] Maiorova T.V. (2009) *Investytsiina diialnist* [Investment activity]. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury. (in Ukrainian)
- [6] Fedorenko V.H. (2004) *Investoznavstvo* [Investment Science]. Kyiv. MAUP. (in Ukrainian)
- [7] Varchenko O.M., Lypkan O.V. (2016) *Metodychni pidkhody do otsinky investytsiinoi diialnosti silskohospodarskykh pidpryiemstv*. [Methodical approaches to the assessment of investment activity of agricultural enterprises]. *Innovatsiina ekonomika*, no 3–4 (62), pp. 29–38.
- [8] Kryvoviazuk I.V. (2012) *Funktsionuvannia ta rozvytok pidpryiemstv v umovakh kryzy: systemno-analitychnyi pidkhid* [Functioning and development of enterprises in crisis conditions: a system and analytical approach]. Lutsk: LNTU. (in Ukrainian)
- [9] Ruban V.V. (2016) *Teoretychni osnovy vyznachennia efektyvnosti investytsiinoi diialnosti pidpryiemstv*. [Theoretical foundations of determining the effectiveness of investment activity of enterprises]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Ekonomika i menedzhment*, issue 17. pp. 93–96.
- [10] Zadoia A.O. (2018) *Mizhnarodna investytsiina diialnist* [International investment activity]. Dnipro: Universytet imeni Alfreda Nobelia. (in Ukrainian)
- [11] Holovne upravlinnia statystyky u Dnipropetrovskii oblasti. Available at: <http://www.dnprstat.gov.ua/statinfo/> (accessed 30 September 2024).

Надійшла до редколегії 07.10.2024